

## Rechten studeren in Leiden: een tablet is nog geen kennis

Onlangs keken in Leiden 1.150 studenten in de allereerste week van hun rechtenstudie naar de speelfilm *12 Angry Men* (1957). Een Amerikaanse jury beraadslaagt met de deur op slot over de vraag of de jonge verdachte wel of niet schuldig is aan moord. De kamer is broeierig en de sfeer is om te snijden, want al gauw blijken de feiten geen feiten. Een prachtig inkijkje in hoe het recht functioneert, over psychologie en menselijk gedrag, over waarheidsvinding en oordeelsvorming. Binnenkort lezen we met de eerstejaars in groepjes titels als *A civil action* van Jonathan Harr en *Het proces* van Franz Kafka.

Een inspirerende start van de rechtenstudie, vind ik als docent. En natuurlijk starten we ook direct met ons reguliere curriculum, dat onder meer een inleiding tot het burgerlijk recht omvat. In dat vak komen nadrukkelijk de vaardigheden aan bod die iedere jurist nodig heeft. Als mevrouw Van Geest van meneer Nederlof een tweedehands Citroën Visa Club koopt die betrokken blijkt te zijn geweest bij een ongeluk, leren studenten van ons – in de collegezaal, op het grote scherm – hoe ze van de facultaire website naar het arrest komen dat een regel bevat om dergelijke conflicten over miskopen op te lossen (Hoge Raad 21 december 1990, NJ 1991, 251). Saai voor een enkeling misschien, maar hier zeggen wij als docenten: dit is goed voor jullie.

Digitaal geletterd lijkt de 18-jarige wel: gewapend met smartphone en Macbook betreedt hij de collegezaal en hij blijkt gewend om met die apparaten naar antwoorden te zoeken. Hij vertrouwt erop dat het antwoord op een willekeurige vraag te vinden is op internet of in een digitale databank of leeromgeving. Maar vindt hij ook wat hij zoekt, doet hij dat op een handige manier, en kan hij gevonden informatie op waarde schatten alvorens over te gaan tot gebruik of toepassing? Voor juristen is dit alles van groot belang. 'Legal information literacy' dienen wij hem en zijn medestudenten bij te brengen.

En wel vanaf week 1, als den nieuwe studenten nog geheel ontvankelijk zijn, en er niet in afzonderlijke vakken al methoden zijn aangeleerd. Het gaat er dan om studenten centraal met gerichte zoekopdrachten te laten starten, zoals nu gebeurt in het introductievak Leiden Law Practices. Dat de eerstejaars *12 Angry Men* misschien nooit zelf hadden ontdekt als wij die film niet hadden aangereikt, is niet erg – het behoort immers tot onze rol om materiaal ter inspiratie aan te reiken. Wel erg is het als wij niet zouden bereiken dat onze 'graduates' zelfstandig de meest actuele en relevante juridische informatie kunnen vinden, digitaal en in de fysieke bibliotheek. Momenteel past de Leidse rechtenfaculteit het gehele onderwijs hierop aan, waarbij ook andere doelen zoals schrijf- en uitdrukkingsvaardigheden worden meegenomen.

Ik geloof dat we als opleidingsinstituut in deze doelen een heel eind kunnen komen, maar dat het stadium van volleerd jurist niet al in de opleiding kan worden bereikt. Straks, in hun eerste baan, zetten de nieuwe juristen verdere stappen met het combineren van inhoud en vaardigheden. Wellicht ervaren zij dan dat de hoeveelheid beschikbare juridische informatie het zoeken niet eenvoudiger maakt, maar juist moeilijker. Er ligt een schone taak voor juridische uitgevers en universiteiten, digitale kennissystemen te ontwikkelen waarin gebruikers alleen datgene te zien krijgen wat ze daadwerkelijk nodig hebben, tot op de dag bijgewerkt en compleet.

Caspar van Woensel

Universitair docent burgerlijk recht en intellectuele eigendomsrecht

E-mail: [c.p.l.van.woensel@law.leidenuniv.nl](mailto:c.p.l.van.woensel@law.leidenuniv.nl)

Datum: 17 september 2013.